

Qarabağa dönüş

(poemadan parça)

...Arxada qaldı divar, öndə düşmən səngəri,
Səngərin o üzündə ruhumuzun şəhəri.
Pənah xanın, Vaqifin, Natəvanın şəhəri,
Zirvələrə köklənən tar-kamanın şəhəri.
Hər həyatdən yollara aşan qızıl gülləri,
Canlı güllər eşqinə oxuyan Bülbülləri.
Nəcəf bəyin ocağı, Əhməd bəyin yuvası,
Hacıbəyli nəslinin bitməz vətən qovğası.
Gah tarixə əl atdı, gah bu günü dindirdi
Gah da Koroğlu yazıb milləti sevindirdi.
Həm bulaq zümzüməsi, həm okean səsiydi
Üzeyir musiqisi - ruhun möcüzəsiydi...
Söz-söhbəti dillərdə, kefi daim çağ olan,
İşi - sənət, musiqi, yazıb-yaratmaq olan
Dağı, daşı, torpağı tarixdən bu yana sırr,
Bir qaraçı nəslinə qala bilərmə əsir...
Səsim, sözüm, musiqim bu qayanın üstündə,
Məni kim endirəcək bu qayanın üstündən?
Bu səngərdə yenilsən divardan enmək olmaz.
Şuşanı fəth etmədən geriye dönmək olmaz...

Əsgər fürsət bilincə qaranlıq gecələri
Dumanla qatılaşıb bu bələdçi qaranlıq.
Səsindən işıqlanıb şəhərin küçələri,
Addımından oyanıb yatan ruhlar bir anlıq.

Mürgülü keşikçilər göz açıb-qırpanacan
İçirlər nuşi-canla ölümün şərbətini.
Nə anlaya biliblər hara uçub getdi can,
Nə sözə növbə çatıb anlada heyranətini.

Göyün dumanı kimi qondu düşmən başına
Yerdən, göydən gəlidi bilinməyən bir əsgər.
Məmmi, güllə başına dolu kimi yağsa da
Yürüşü pozulmayan, ələnməyən bir əsgər.

Səsi çıxmazdan qabaq ağzından çıxır canı,
On ölkədən gələnin əoli burda çatır...
Düşmən bir də ayılır, yollarında Şuşanın
Məscidə doldurduğu donuz sürüsü yadır.

Döşünə dəyən ordu qanqal kimi biçilib,
Leş leşin üstündədir, oyanmaz bu yuxudan.
Düşmən siçana dönüb, düşmən elə kiçilib
Silahla bir-birinə saldırır qorxusundan.

Günahsız körpələrin qanı tutub gözünü.
Hesabat verməlidir bu qiyamət günündə.
Qorxudan ağlı çəşib biçir özü-özünü.
Bir ordu qaçıb gedir yüz əsgərin önündən.

İntiqam səhnəsini qəsdən uzadır gecə,
Yalvarışlar qaçırır dağların yuxusunu.
Dumana çevrilərək yerə üz sürtüb keçən
Əsgər aslana dönüb qovur it ilxısını.

Dabanına tüpürüb generalı, zabiti,
Tankın, topun üstündən tullanaraq qaçırırlar.
Arvad-uşaq qatili dözmür ər döyüşünə
Tülkü texnikasını kullanarak qaçırırlar.

Şuşanın dolayları dönüb şahmar ilana,
Sağ çıxanlar bu yolda ərisinlər, itsinlər.
Heç kim cəsarət edib boylanmasın dalına,
Açılıb Laçın yolu, qoy rədd olub getsinlər!

Şuşanın gecəsindən yad nəfəsi hayların
Sökülüb atılınca astaca sökülür dan.
İşığı qayıdıbdır Günəşlərin, Ayların
Müqəddəs bayrağımdır gecəni aydınladan!..

Sabir RÜSTƏMXANLI
Xalq şairi

Şuşalı Vətən

(poemadan parça)

Ad Şuşa adıdı, yol Şuşa yolu,
Gün Şuşa günüdür, il Şuşa İli.
Şuşanın içində Şuşa qurulur,
Şuşanın içində Şuşa tikilir.

Öpüb ulduzunu, öpüb ayını
Öpüb hər rəngini çəkir gözüne, –
Göyü, qırmızını, yaşılı Vətən.
Nə gözəl sayrışır Şuşada bayraq,
Nə gözəl səslənir Şuşalı Vətən!

Şuşanın içində Şuşa qurulur,
Şuşanın içində Şuşa tikilir,
“Şuşa, sən azadsan” təntənəsində,
Birliyin gücündə Şuşa tikilir,
Xalqın Qarabağa qayıdışında,
Tarixi köçündə Şuşa tikilir,
Yolboyu güllənən bağ yerlərində,
Əkində-biçində Şuşa tikilir,
Hər qaya, hər dağda Şuşa tikilir,
Küllü Qarabağda Şuşa tikilir.

Yırtıb çadır-çadır şəhərcikləri
Abır şəhərinə qayıdır Şuşa,
Öpüb gözlərindən Xarıbülbülün
Cıdır şəhərinə qayıdır Şuşa.

Süzüb Xankəndini Xan şəhərindən,
Dikəlir yerindən Pənəhəli xan,
Silir Natəvanın göz yaşlarını,
Hayqırıb Vaqifin məqbərəsindən
Bir-bir salamlayır yurddaşlarını.

Silkinib içindən kükrəyir Şuşa,
Başlanır şəhərin yeni erası,
Yerinə qayıdır Bülbülün səsi
Dağları oynadan uvertürası.

Min bəstə üstündə tikilir Şuşa,
Şikəstə üstündə tikilir Şuşa,
Yerinə qayıdır Bülbülün səsi
Yerinə qayıdır Xan zəngüləsi,
Çahargah nərəsi, Segah naləsi.

Çıxır azadlığa damlanan damlar,
Damlanan qapılar, o ah yerləri,
Silinir üzündən günah yerləri,
Hasarlar yerinə qayıdır indi,
Yenidən qurulur gorgah yerləri,
Məzarlar yerinə qayıdır indi.

Alıb bir-birindən yurd halallığı
Yerinə qayıdır binə daşları,
Alıb bir-birindən dərd halallığı
Yerinə qayıdır sinə daşları...

Yerinə qayıdır çəməninin ətri,
Yerinə qayıdır meşənin ruhu,
Yerinə qayıdır Vətənin ətri,
Yerinə qayıdır Şuşanın ruhu...

...Nə gözəl sayrışır Şuşada bayraq,
Nə gözəl səslənir Şuşalı Vətən!

Ramiz QUSARÇAYLI

Ay Vətən!

Bu boyda şəhid yükünə
Dözürsə qəddin, ay Vətən,
Mütləq bir gün bütövləşər
Sərhədin, səddin, ay Vətən!

Kəsilməyib səsi, ünü,
Tarix olan 44 günün...
Yağlara öz gücünü
Yaxşı göstərdin, ay Vətən!

Qabağında ağır yasın,
Şah vüqarın qoy sınımasın.
Sən tapda ki... tapdanmasın
Cığırın, rəddin, ay Vətən!

Başdan-başa düşmən şərdi,
Şəri boğmaq bir hünərdi.
Alovlara sinə gərdi,
İgidin, mərdin, ay Vətən!

Yaxındadır Turan turu,
Yenilməzdir türkün zoru.
Dəhliz edər Zəngəzuru
Bu qalib həddin, ay Vətən!

Musa ƏLƏKBƏRLİ

Hərbçi toyunda
bəy tərifi

Kürək əllərində əzilir buket,
Üstündən, barıt yox, gül iyi gəlir.
Kəpənək qalstuk taxmısan... ay-hay...
Baxanda adamın gülməyi gəlir.

Burnu nə uzundur ayaqqabının,
“Mülki” addımların ayağa sıxdır.
Axır ki, soyundun kamuflyajı,
Xaki buşlatında şadyanalıqdır.

Zəfər günü

Köynəyə sığışmır əzələlərin,
Dirsəkdən qolunu, yoxsa, əyiblər?
Elə şax durubsan “lom” kimi, sanki,
Paltarı üstündə ütüləyiblər.

Barmağın açılır tapança kimi,
Avtomat çiynində yoxdur, dur elə!
Bura toy evidir, nişangah yox eee,
Gözünün sağ tayı yumulur elə.

Qumbara üzüyü barmağındamı,
Qızıl güllə hamı, verək nəməri?!
Şümal kostyumunda deyilsən rahat,
Harda unutmusan yaşıl kəməri?

Hərbi orkestrin çaldığı toymuş,
Hərbi parad bilib çəşdini zəndin?
Mina təlimində keçilmir axı,
Şampan partlatmağı harda öyrəndin?

Çalış, qəbul eylə məğlubiyyəti,
Bu nə möcüzədir, nə sırr, – düş-
müşən?!
Əllərin açıqdır, ayağın açıq,
Amma ürəyindən əsir düşmüşən!

Süleyman ABDULLA,
döyüşçü-şair

Şəhid anası gəlir

Bu yurdun igidləri
Sipər etdi özünü,
Vətənə qurban getdi
Heç qırpmadan gözünü.
Öz qanıyla tarixə
Yazdı Zəfər sözünü.
Qarabağda Bayrağım
Əzəmətlə yüksəlir.
Ehtiramla baş əyin,
“Vətən sağ olsun!” deyən
Şəhid anası gəlir,
Şəhid atası gəlir!

...Əsarətdən qurtuldu
Neçə kəndim, şəhərim.
Yenə güldü üzümə
Qarabağda səhərim.

Qəhrəman şəhidlərim
Əyilməyə qoymadı
Millətimin qürurunu.
Yaradan da onlara
Pay vermişdi öz nurunu.
Qarşısında diz çökün,
Dağlar, salama durun!
Şəhidləri xalqımın
Hamı baş tacı bilir.
Şəhidlər qanı hopmuş
Al Bayrağa bürünüb
Şəhid anası gəlir,
Şəhid atası gəlir!

Ədalət SALMAN

Vətən alqışlayır qədəmlərini,
Çoxdan gözləyirdik bu böyük günü.
Dərbənd gülümsəyir Xəzərə baxıb,
Elə bil açılıb Təbrizin eyni.

Adınla fəxr edib coşur ürəklər,
Yeni Zəfərlərlə yaşa, Vətənim!
Çoxdan tilsimdəydi Şuşanın ruhu,
Ruhun azad oldu Şuşa - Vətənim.

Dünya heyran oldu bu qələbəyə,
Bu zəfər dillərdən-dillərə gəzər.
Ulu Qarabağın xilasını sanki
Böyük İstanbulun fəthinə bənzər.

Bu zəfər yazılıb şəhid qanıyla,
Azadlıq naminə yüz yol and içdik.
Düşmənin qurduğu istehkamları
Bir “Dəmir Yumruq”la dağıdıb keçdik.

Yurduma tuşlanan xain əllərə,
Bu zəfər dərs oldu, - etməyin xəta.
Tarixin ən şanlı döyüşləriylə
Zamanı da yendi bu zəfər hətta.

Yadlara əzəldən gözdağı olub,
Türkün düşmən bağı yaran ordusu.
Yolundan çıxanı cəza gözləyir,
Tanrı ordusudur - Turan ordusu...

Murov dağlarına Ağrı əl edir,
Kəpəz Savalanın görüşündədir.
Behiştə rahat yat, Xətai babam,
Vətən qələbələr yürüşündədir.

Rafiq ƏLƏKBƏR

